

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

2023 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ 2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	18

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM BULGULARI.....	8
8.	EKLER.....	16

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi.....	3
Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi.....	3

KISALTMALAR

BAP	: Bilimsel Araştırma Projesi
EBYS	: Elektronik Belge Yönetim Sistemi
İMİD	: İdari ve Mali İşler Dairesi
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
SGD	: Strateji Geliştirme Dairesi
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel Ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Bazı Hesap Kayıtlarının Mahiyetine Uygun Yapılmaması
2. Taşınmazlara Ait Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Varlığın Kayıtlı Değerine Eklenmemesi
3. Yıkımı Yapılan Bazı Binaların Hala Binalar Hesabında Kayıtlı Olması

B. Diğer Bulgular

1. Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan Alımlarda Mevzuatta Düzenlenen Bazı Hususlara Uyulmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130 uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi 9 Şubat 1974 tarih ve 1788 sayılı Kanun ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Üniversitenin akademik yapısı; Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Meslek Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Uygulama ve Araştırma Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısı ise; Rektörlük, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcılıkları, Genel Sekreterlik, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri, Daire Başkanlıkları ile Hukuk Müşavirliği ve

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünden oluşmaktadır. 2023 yılsonu itibariyle idari yapısıyla ilgili herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör, Cumhurbaşkanı tarafından; Dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi bünyesinde 18 fakülte, 4 yüksekokul, 1 Konservatuvar, 4 enstitü, 14 meslek yüksekokulu, 37 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2’de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	305	127	432
Doçent	273	72	345
Doktor öğretim üyesi	439	156	595
Öğretim görevlisi	348	62	410
Araştırma görevlisi	524	202	726
Toplam	1.889	619	2.508

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idare	560	374	934
Sağlık	1.113	507	1.620
Avukatlık	3	2	5
Eğitim-öğretim	2	0	2
Teknik	139	71	210
Yardımcı	161	188	349
Sözleşmeli	177	314	491
İşçi	1.273	0	1.273
Toplam	3.428	1.456	4.884

Üniversitede 2023 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 5.317'dir. Bu personelden 1.889'u kadrolu akademik personel, 1.978 'i idari personel olup ayrıca 177 sözleşmeli idari personel ve 1.273 işçi kadrosunda idari personel bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli II sayılı cetvelin, (A) “Özel Bütçeli İdareler” bölümünde yer alan Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2023 yılına ait ödenek dağılımının ve yılsonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

Gider Türü	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	1.699.833.500,00	1.684.993.986,90	99,13
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	213.278.800,00	212.752.225,40	99,75
Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	263.417.400,00	219.528.843,84	83,34
Cari Transferler	128.335.262,50	124.485.071,84	97,00
Sermaye Giderleri	759.859.000,00	588.488.319,70	77,45
Sermaye Transferleri			
Toplam	3.064.723.962,50	2.830.248.447,60	92,35

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 1.873.202.000 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 1.563.029.413 TL ödenek eklenmiş, 371.507.450 TL ödenek düşülmüş ve toplam ödenek 3.064.723.963 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %92,35'i olan 2.830.248.448 TL'lik kısmı kullanılmıştır.

2023 yıl sonu itibarıyla personel giderlerinde 1.699.833.500,00 TL olan ödeneğin 1.684.993.986,90 TL'si, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinde 213.278.800,00 TL ödeneğin 212.752.225,40 TL'si, Mal ve Hizmet Alımı Giderlerinde 263.417.400,00 TL ödeneğin 219.528.843,84 TL'si, Cari Transferlerde 128.335.262,50 TL ödeneğin 124.485.071,84 TL'si, Sermaye Giderlerinde 759.859.000,00 TL ödeneğin 588.488.319,70 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2023 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 29.716.191 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2023 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4:2023 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

Gelir Türü	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	28.342.000,00	55.115.297,61	194,47
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.773.792.000,00	3.006.310.338,81	169,48
Sermaye Gelirleri	71.068.000,00	97.228.222,83	136,81
Diğer Gelirler			
Toplam	1.873.202.000,00	3.158.653.859,25	168,62
Gelirlerden Ret ve İadeler (-)		2.169.556,05	
Net Toplam	1.873.202.000,00	3.156.484.303,20	168,50

2023 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 1.873.202.000,00 TL olan Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen bütçe geliri 3.156.484.303,20 TL'dir

Dönem faaliyet geliri 3.158.653.859,25 TL gelirlere indirim, iade ve iskonto toplamı 2.169.556,05 TL ve faaliyet gideri 2.527.969.234,59 TL olan Üniversite, 2023 yılını 628.515.068,61 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

Döner Sermaye İşletmesinin 2023 yılı gelir toplamı 1.557.755.750,25 TL, gider toplamı 1.320.919.945,67 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 236.835.804,58 TL karla tamamlanmıştır.

Cumhuriyet Teknokent; Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas Valiliği, Sivas Belediye Başkanlığı, Sivas Ticaret ve Sanayi Odası, Cumhuriyet Üniversitesi Vakfı ve Bilkent Üniversitesi'ne bağlı Ankara Cyberpark işbirliğiyle 7 Eylül 2007'de kurulan bir bilim ve teknoloji parkıdır ve sermayesi 500.000,00 TL'dir. Cumhuriyet Teknokent faaliyetlerini 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri mevzuatı kapsamında yürütmektedir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2023 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat

çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi başlıklar altında aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygun olarak 18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde hazırlanmalı ve üst yönetici tarafından onaylandıktan sonra Hazine ve Maliye Bakanlığı'na gönderilmelidir.

Üniversitede Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde, 16.05.2018 tarih ve 2018/15 sayılı senato kararıyla 2018-2019 Dönemi İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı yürürlüğe konulmuştur. Bu doğrultuda, ilgili üniversitede 2547 sayılı kanunun 12'nci maddesi ile 657 sayılı devlet Memurları Kanununun 10 ve 11'inci maddelerine istinaden görev yetki ve sorumluluklar belirlenmiştir.

İç Kontrol Rehberine göre, idarelerde faaliyetlere ait iş akış süreçleri yazılı olarak oluşturulmalıdır. İş akış süreçlerindeki imza ve onay mercileri belirlenmeli, personele duyurulmalıdır. Kurum tarafından yapılacak çalışmalar ile kurum bünyesinde gerçekleştirilen tüm faaliyetlerin gerçekleştirildiği birimler belirlenmeli, özellikle her bir müdürlükte gerçekleştirilen işlere ve/veya faaliyetlere ilişkin sayısal veriler temin edilerek bunlara ilişkin iş tanımları yapılmalıdır. Yapılan iş tanımları sonrasında işler konusunda bilgi sahibi ve yetkili olan personeller tarafından yapılan iş/faaliyetlerin her bir adımı için süreçler belirlenmelidir. Kurumun ana faaliyet alanına ilişkin işlerin yanında yardımcı faaliyetler (üst yönetimin yaptığı atamalar vb.) işler içinde süreçler belirlenmeli ve sonrasında birim amirinin uygun görüşü alınmalıdır.

İlgili üniversitede birimler bazında iş akış süreçleri belirlenip ilgili web sayfalarından tüm personele duyurulmuştur. Yetki devirleri, üst yönetici tarafından belirlenen esaslar ve sınırlar dâhilinde yazılı olarak ilgililere bildirilmeli olup yerine getirilmiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

Kurum yönetimi, risklere ilişkin kontrol faaliyetlerini belirlerken, hata riskini ve hileli işlemleri en aza indirebilmek amacıyla, görevleri farklı kişiler arasında bölüştürmelidir. Yani, işlemlerin kaydedilmesi, yetkilendirilmesi ve onaylanmasına ilişkin sorumluluklar ile mevcut bir varlığın idaresine ilişkin sorumluluk birbirinden ayrılmış olmalıdır.

Üniversite personelin görevlerini ve bu görevlere ilişkin yetki devirlerini ve sınırlarını kapsayan Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğü İmza Yetkileri yönergesi 01.02.2017 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

İzleme Standartları

Üniversitenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Üniversitede İç Denetim Birimi kurulmuş olup 2 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadroların 2'si doludur. İç Denetim Biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bazı Hesap Kayıtlarının Mahiyetine Uygun Yapılmaması

Üniversitenin mali tablolarının incelenmesinde, 120 ve 140 hesap gruplarının işleyişine uygun olmayan kayıtların olduğu tespit edilmiştir.

27.12.2014 tarih ve 29218 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin; 51'inci maddesinde düzenlenen Gelirlerden Alacaklar Hesabı'nın niteliği olarak *"Gelirlerden alacaklar hesabı; mevzuatı gereğince gelir olarak tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirler, duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler ile bunlardan yapılan tahsilat veya terkinlerin izlenmesi için kullanılır."* ifadesi yer almaktadır.

Aynı Yönetmeliğin, 'Gelirlerden Takipli Alacaklar' başlıklı 54'üncü maddesinde, *"Gelirlerden takipli alacaklar hesabı; mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılır."* 'Kişilerden Alacaklar' başlıklı 82'nci maddesinde ise *"Kişilerden alacaklar hesabı, kamu idarelerinin faaliyet alacakları ve kurum alacakları dışında kalan ve kamu idarelerince tespit edilen kamu zararından doğan alacaklar ile diğer alacakların izlenmesi için kullanılır."* şeklinde düzenleme mevcuttur.

Hesapların niteliğine ilişkin düzenlemeler böyle iken "Alacaklar Hesabı" üzerinde yapılan incelemelerde;

- Kiralamalardan doğan ve 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı'nda izlenmesi gereken 233.196,75 TL'nin, 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı'na kaydedilerek izlendiği,

-121 Takipli Alacaklar Hesabında izlenmesi gereken 519.551,87 TL tutarındaki hukuki takibata başlanmış olan alacağın 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına kayıt edildiği görülmüştür.

Kamu İdaresince, gerekli düzeltme kayıtlarının, konuya ilişkin olarak Hukuk Müşavirliğinden alınan yazıya ek tablo çerçevesinde yapılacağı ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen hesaplar ile ilgili olarak, hesabın niteliği ve işleyişine uygun olmayan ve yıl sonu mali tablolara da yansıyan kayıtların olduğu tespit edildiğinden, bu tür hatalı kayıtların yapılmaması için gerekli dikkatin sağlanmasının yanı sıra özellikle alacakların takibatının daha etkin olarak yapılması gerekliliği bulunmaktadır.

BULGU 2: Taşınmazlara Ait Değer Artırıcı Harcamaların İlgili Varlığın Kayıtlı Değerine Eklenmemesi

Taşınmazlara ait bakım ve onarım niteliğindeki değer artırıcı harcamaların, ilgili varlığın kayıtlı değerine eklenmediği tespit edilmiştir

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 25 Maddi duran varlıklar hesap grubu ile ilgili "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 170'inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde; maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edileceği ve amortisman hesaplanmasında dikkate alınacağı ve bunlar dışında maddi duran varlıklar için yapılan her türlü normal bakım, onarım ve harcamaların gider olarak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan "Amortisman ve Tükenme Payları" konulu 47 Sıra No.lu Genel Tebliğ'in "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinin ikinci fıkrası Kasım-2023 itibariyle güncellenmiş şekliyle; Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te yer alan taşınmazlar için 114.000,00 TL'yi aşan ve değer artırıcı harcama olarak kabul edilen giderlerin ilgili duran varlığın maliyetine ekleneceği düzenlenmiştir. Bu kapsamda, taşınmazlar için 114.000,00 TL'yi aşan bakım, onarım, tamir mahiyetindeki harcamalardan değer artırıcı nitelikte olanların 630 Giderler Hesabı yerine ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine eklenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, 2023 yılı Bütçe Kanunu'nun E Cetvelinde yer alan "Menkul mal alımlarında 52.000,00 TL, Gayri maddi hak alımlarında 41.000,00 TL, Menkul malların bakım ve onarımlarında 52.000,00 TL ve Gayrimenkullerin bakım ve onarımlarında 114.000,00 Türk Lirasını, aşan tutarlar, "03 Mal ve Hizmet Alım Giderleri" tertiplerinden ödenemez. Bu itibarla yukarıda yer verilen parasal tutarları aşan ihtiyaçlar, Devlet Malzeme Ofisinden temin edilse dahi "06 Sermaye Giderleri" tertiplerinden ödenecektir.

Üniversitenin 630 Giderler hesabı incelendiğinde;

-630.03.08.10 kodlu, Büro bakım ve onarım giderlerinde kayıt alan toplam 300.855,81 TL tutarındaki, Uygulama Oteli mekanik bakım ve onarımı ile yerüstü düzenlerine ait harcama tutarının,

-630.30.06.07 kodlu, Diğer gayrimenkul büyük bakım onarım giderlerinde kayıt alan toplam 22.609.670,96 TL tutarındaki değer artırıcı niteliğindeki harcamanın ilgili varlığın edinme maliyetine eklenerek itfa edilmesi gerekirken doğrudan gider kaydedildiği tespit edilmiştir.

Üniversitenin 2023 yılı mali tablolarında, 250 Maddi Duran Varlıklar Hesabı toplam 22.910.526,77 TL düşük, 630 Giderler Hesabı ise bu tutar kadar yüksek görünmektedir. Ayrıca, maddi duran varlıklara kaydedilmesi gereken bu tutardan ayrılacak amortismanlar kadar da gider hesaplarında artış kaydedilmesi gerekecektir.

Maddi duran varlıklar için yapılan değer artırıcı harcamaların doğrudan gider kaydedilmesi duran varlıkların mali tablolarda olduğundan daha düşük görünmesine neden olmaktadır. Diğer taraftan varlığın ekonomik ömrü süresinde itfa edilerek giderleştirilmesi gerekirken edinme maliyetinin tamamının tek seferde gider kaydedilmesi faaliyet sonuçlarına yansımaya neden olmaktadır.

Kamu idaresince, her ne kadar konuya ilişkin düzeltici işlemlerin yapıldığı belirtilmiş olsa da idarece sunulan belgeler incelendiğinde; söz konusu dokümanların Üniversite, Akademi, Enstitü, Yüksek Okul binalarına ilişkin yapılmakta olan yatırımlara ilişkin ödeme emri belgeleri olduğu, bunun dışında tespite konu hususu karşılar düzeltici muhasebe kayıtlarını içerir belgelere yer verilmediği görülmektedir. Dolayısıyla cevapta yer verilen dokümanların tarafımızca tespit edilen konuyu karşılar mahiyette olmadığı anlaşılmaktadır.

Netice itibariyle, taşınmazlar için yapılan değer artırıcı harcamaların maddi duran varlıkların edinme maliyetlerine eklenerek gerçek değerleri ile mali tablolarda yer alması gerekmektedir.

BULGU 3: Yıkımı Yapılan Bazı Binaların Hala Binalar Hesabında Kayıtlı Olması

2023 yılı ve önceki yıllarda yıkımı yapılan bazı binaların terkin işlemi yapılmadan hala maddi duran varlıklar içinde yer aldığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 252 Binalar Hesabına ilişkin 'Hesabın işleyişi' başlıklı 176'ncı maddesinin b-6 bendi, "*Her ne surette olursa olsun yıkılarak bina olma vasfı ortadan kalkan binalar kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, ayrılmış olan amortisman tutarı 257-Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabına, kalanı 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.*" hükmünü düzenlemiştir.

2023 yılı içinde depremde hasar gördüğü için yıkımı yapılan Gürün Meslek Yüksek Okul binasının yıl sonu itibariyle, edinim değeri 3.710.574,00 TL, kayıtlı değeri enflasyon düzeltmesi sonucunda 25.565.854,86 TL ve birikmiş amortisman tutarı da 3.067.902,59 TL olarak görünmektedir. İncelemelerde, bu binanın 252 Binalar Hesabında izlendiği, terkine ilişkin olarak binalar ve birikmiş amortisman hesabında gerekli düzeltme işleminin yapılmadığı ve hizmet binasının 2023 yılı mali tablolarında yer aldığı tespit edilmiştir.

Ayrıca, 2020 yılında yıkımı yapılan Sivas Meslek Yüksek Okul binasına ait bir blok ile ilgili olarak da Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığına, yıkıma ilişkin gerekli bilgilendirme yapılmadığı, dolayısıyla yıkılan bloğunda yapı sicil kayıtlarında hala bina olarak görüldüğü tespit edilmiştir. Bu yıkımı yapılan bloka ait bağımsız bir kayıtlı değer olmadığından dolayı mali tablolara etkisi tespit edilememiştir.

Dolayısıyla, üniversitenin 2023 yılı bilançosunda yer alan 252 Binalar hesabının net 22.497.952,27 TL fazla, 630 Giderler hesabının ise bu tutarda eksik görünmesine neden olmaktadır.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış ve yapı sicil düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Netice itibariyle; yukarıda belirtilen hesaplar ile ilgili olarak, hesabın niteliği ve işleyişine uygun olmayan ve yıl sonu mali tablolara da yansıyan kayıtların olduğu tespit edildiğinden, bu tür hatalı kayıtların yapılmaması için gerekli dikkat ve birimler arası koordinasyonun sağlanmasının gerekliliği bulunmaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılan Alımlarda Mevzuatta Düzenlenen Bazı Hususlara Uyulmaması

İdarenin, doğrudan temin yoluyla yapmış olduğu alımların incelenmesinde, kullanım amacına uygun olmayan bazı hususlar ile uygulama aşamasında birtakım hataların olduğu tespit edilmiştir. Kamu İhale Kurumunca belirlenmiş olan parasal limitlerin altında kalmak amacıyla kısımlara bölünmek suretiyle doğrudan temin yönteminin kullanıldığı ve bu alımlarda da farklı

hataların yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 5'inci maddesinde idarelerin; ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu ifade edilmiştir. Maddede ayrıca, bu Kanun uyarınca yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel ihale usulleri olduğu ve eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği belirtilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesine göre ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin ile alım yapılabileceği ve ilgili maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde, büyükşehir belediyesi sınırları dışındaki idarelerin 143.845,00 TL'ye kadar olan ihtiyaçlarının da bu bent kapsamında temin edilebileceği düzenlenmiştir.

İdarenin, 2023 yılı içinde doğrudan temin yoluyla yaptığı alımlar incelendiğinde;

-Yapılan incelemede Eylül ayında, fakülte dekan odalarının tadilatına ilişkin yapılan toplam 338.425,00 TL tutarındaki doğrudan temin alımlarını, doğrudan temin sınırı olan 143.845,00 TL'yi aşması nedeniyle kısımlara bölünerek yapıldığı değerlendirilmektedir.

-Üniversitenin öğrenci ve personeli için kurumsal kimlik kart basımı hizmet alımına ilişkin teknik şartnamede, alımı yapılacak kart sayısının 15 bin adet olarak belirlenmesi ve tekliflerin de bu ihtiyaç sayısı üzerinden istenmesine karşın, onay belgesinde bu sayının 20 bin adet olarak değiştirildiği, firmaların ise tekliflerini 15 bin adet üzerinden vermiş olmalarına karşın hizmetin 20 bin adet üzerinden satın alındığı tespit edilmiştir.

- Doğrudan temin onay belgesinde, üniversitede kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan tüketim malzemesi temini olarak belirtilmiş olmasına karşın harcama esas ödeme emri belgesi ekinin (30.11.2022 tarihinde düzenlenen 10.436,59 TL tutarındaki fatura) bir restorana ait yemek faturası olduğu ayrıca 2022 yılında yapılan bu harcamanın 2023 yılı gider hesaplarına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Doğrudan temine konu ilgili harcama incelendiğinde yukarıda yer verilen "Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği" gereği tutulan onay belgesinde, alım konusu olarak "Uluslararası İlişkiler Ofisinde kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan tüketim malzemeleri" denilmekte ancak piyasa araştırma tutanaklarında söz konusu işin yemek bedeli olduğu

anlaşılmaktadır. Bu durum eki belgeler arasında fiili duruma ilişkin belirsizliğe sebebiyet vermektedir.

Kamu idaresince fakülte dekan odalarının tadilatına ilişkin yapılan alımlar için, tadilatların sadece dekan odaları için yapılmadığını mutfak tadilat ve bekleme alanları içinde olduğunu, ikinci bulgu konusunda ise, doğrudan temin limitinin aşılması için önce 15 bin adet için alıma çıkıldığı sonra ise bu miktarın 20 bin adede yükseltildiği ifade etmektedir.

Her ne kadar İdare tarafından işin doğrudan temine uygun yürütüldüğü ifade edilmiş ise de alıma ilişkin onay belgelerinde sadece dekan odalarının tadilatı için yapıldığı, öğrenci ve personel kurumsal kimlik kartı konusunda ise ihtiyaç miktarı belli iken belli bir firmadan 15 bin adet üzerinden aldıkları proforma teklif ile (diğer tekliflerin 2 katı tutarındadır) alım miktarını 20 bin adede çıkarmaları planlama konusunda zaafiyet olduğunu düşündürmektedir.

Kanun'un doğrudan temine ilişkin 22/d maddesinden yararlanmak amacı ile ihtiyacın ve ihalenin kısımlara bölünmemesi ve ödeme emri belgesi eki belgeler arasında uyumsuzluklar bulunmaması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
İhtiyaçların Parasal Sınırların Altında Kalacak Şekilde Parçalara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Teminle Edinilmesi	2022	Yerine Getirilmedi	Konu 2022 yılı denetim döneminde raporda şu başlıklar altında tanzim edilmiştir; "İhtiyaçların Parasal Sınırların Altında Kalacak Şekilde Parçalara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Teminle Edinilmesi" Bu hususa ilişkin uygulamada hala devam eden sorunların olduğu görüldüğünden 2023 yılı denetimi kapsamında aynı esaslı hatalar bulgu olarak düzenlenmiştir.
Bazı Hesap Kayıtlarının Mahiyetine Uygun Yapılmaması	2022	Kısmen Yerine Getirildi	Konu 2022 yılı denetim döneminde raporda şu başlık altında tanzim edilmiştir; "Bazı Hesap Kayıtlarının Mahiyetine Uygun Yapılmaması" 2022 yılında raporda yer verilen bulguda konu edilen muhasebe işlemlerine ilişkin yapılan incelemede rastlanan hatalar 2023 yılı denetimi kapsamında bulgu olarak düzenlenmiştir.
Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Gider Kaydedilmesi	2022	Yerine Getirilmedi	Konu 2022 yılı denetim döneminde raporda şu başlık altında tanzim edilmiştir; "Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Gider Kaydedilmesi " Bu hususa ilişkin 2023 yılı dönemi kayıtlarında yapılan incelemede tespit edilen konular bulgu olarak düzenlenmiştir.

--	--	--	--

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ**

2023 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	18
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	21
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	21
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	22
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	22
6. DENETİM BULGULARI.....	22
7. EKLER.....	27

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

B. Diğer Bulgular

1. Bazı Personelin Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını Yaptırmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 17.06.1976 tarih ve 15619 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhuriyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletmeleri Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Adı geçen Yönetmelik, 20.12.2021 tarih ve 31695 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Döner Sermaye İşletmesi, ilgili Yönetmeliğin dördüncü maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

İşletme çalışmaları sırasında eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunan uygulamayı ön planda tutmak ve Üniversitenin esas faaliyetlerini aksatmamak kaydıyla aşağıda belirtilen faaliyetlerde bulunur:

a) Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek konularda bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, araştırma ve benzeri hizmetler yapmak, seminer, konferans ve sempozyumlar düzenlemek, kurslar açmak.

b) Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerle yapılan sözleşmeler kapsamında faaliyet alanları ile ilgili danışmanlık, klinik araştırma ve klinik çalışma hizmeti vermek.

c) Bilimsel, teknik, kültürel, sanatsal, tarım ve sağlık ile ilgili araştırma ve uygulamaları teşvik etmek amacıyla çevre kampları ve incelemeleri düzenlemek ve alınacak bilimsel sonuçların uygulamasını yapmak.

ç) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek, birimlerin faaliyet alanları ile sınırlı olarak mal ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlanması ve satılması için satış ve teşhir yerleri açmak.

d) İşletmenin laboratuvar ve atölyelerinde her çeşit makine, cihaz, alet-edevat, elektrikli ve elektronik aletlerin bakım-onarımları ile kalibrasyonlarını yapmak.

e) İşletmenin laboratuvar ve atölyelerinde ürün ve numunelere yönelik kontrol, muayene, analiz ve ölçümler yapmak, raporlar düzenlemek, projeler hazırlamak veya uygulamak.

f) Üniversite-sanayi iş birliği faaliyetleri kapsamında kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve

tüzel kişilere ait işyerleri, maden ocakları, bina, arsa ve araziler için fizibilite çalışmaları yapmak, bilimsel ve teknik raporlar hazırlamak.

g) İşletmeye bağlı Sağlık Hizmetleri Uygulama ve Araştırma Hastanesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Veteriner Fakültesi ve sağlık hizmeti veren diğer birimlerde klinik, poliklinik, laboratuvar ve diğer hizmet birimlerinde muayene, tahlil, tetkik, tedavi, ameliyat, girişimsel işlemler ve bakım hizmetleri ile ilgili faaliyetlerde bulunmak, sağlık hizmetleri ile ilgili açılmış olan yataklı ve yataksız tedavi kurum ve birimlerini işletmek.

ğ) Turizm ve otelcilik faaliyetleri kapsamında; uygulama oteli işletmek, yiyecek, içecek, konaklama hizmetleri vermek, kongre, seminer, gezi ve benzer organizasyon hizmetleri sunmak, danışmanlık hizmeti vermek ve ilgili mevzuat hükümleri kapsamında Cumhuriyet Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi iş birliği ile eğitim, kurs ve sertifika programları düzenlemek.

h) İşletme birimlerinin kendi faaliyet alanlarında yapmış olduğu iş ve işlemler kapsamında araştırma-geliştirme, tasarım-yenilik faaliyetlerinde bulunmak, elde edilen bilimsel sonuçların uygulanmasını ve teknolojiye dönüşümünü sağlamak.

ı) İşletme birimlerinin faaliyet alanı ile ilgili her türlü baskı, grafik, yayın ve basım işlerini yapmak.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemelerin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 20’dir.

İşletme Müdürlüğünde; bir işletme müdürü, 1 büro memuru ve 1 sürekli işçi olmak üzere toplam 3 personel görev yapmaktadır.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli olarak 1 saymanlık müdürü, 1 saymanlık müdür yardımcısı, 2 defterdarlık uzmanı ve 7 Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni olmak üzere toplam 11 personel bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup; 2023 yılında özel bütçeden kaynak kullanılmıştır.

Başlangıç bütçesinde 774.867.100 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır. Yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminleri güncellenmiş olup; gelir ve gider bütçesi 1.253.820.525 TL'ye yükselmiştir.

İşletmenin 2023 yılında 1.370.495.058,86 TL bütçe giderine karşılık 1.500.779.410,66 TL bütçe geliri elde ettiği anlaşılmıştır.

İşletmede 2023 yılı gelir tablosuna göre 1.557.755.750,25 TL gelir elde edilmiş, 1.320.919.945,67 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 236.835.804,58 TL kârla tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği, hükümleri uyarınca kamu idarelerinin, kıdem tazminatı alma hakkı bulunan personele ödenmesi muhtemel kıdem tazminatı tutarları için karşılık ayırmaları ve ayırdıkları bu karşılıkları 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'nı kullanarak muhasebe kayıtlarında izlemeleri gerekmektedir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde, ilgili mevzuatı gereğince hesaplanarak ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için 472 kodlu Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı'nın kullanılacağı belirtilmiştir. İlgili Yönetmelik'in 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının işleyişini açıklayan 354'üncü maddesinde faaliyet dönemini aşan bir süreyle ayrılan kıdem tazminatı karşılıkları bu hesaba alacak sonraki 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına borç kaydedileceği, kıdem tazminatı karşılığı hesabında kayıtlı tutarlardan, izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının ise dönem sonunda bu hesaba borç, kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Örneğin; Diş Hekimliği fakültesinde çalıştırılan işçiler için Kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri çerçevesinde, döner sermayede çalıştırılan işçiler için faaliyet döneminde hesaplanarak tahakkuk ettirilecek kıdem tazminatları tutarı kadar karşılık ayrılması ve ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesi gerekir.

Kamu idaresince, bahse konu işçilerin kıdem tazminatı karşılıkları hesaplanarak, 30 gün içerisinde muhasebe kayıtlarına alınacağı belirtilmiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bazı Personelin Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını Yaptırmaması

Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Diş Hekimliği Fakültesinde çalışan ve Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmama yükümlülüğü bulunan personelden bir kısmının ilgili sigortayı yaptırmadığı tespit edilmiştir.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un Ek 12'nci maddesinde; kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorunda olduğu, bu sigorta priminin yarısının kendileri tarafından, diğer yarısının döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçelerinden ödeneceği, zorunlu sigortaları yaptırmayanlara, mülki idare amirince sigortası yaptırılmayan her kişi için beşbin Türk Lirası idari para cezası verileceği, ifade edilmektedir.

Zorunlu sigortalara ilişkin teminat tutarları ile uygulama usul ve esaslarını belirlemek üzere 21.07.2010 tarihli ve 27648 sayılı Resmi Gazete'de Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Kurum Katkısına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ yayımlanmıştır.

Anılan Tebliğ'in 3'üncü maddesinin ilk fıkrasında;

“Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar ile sözleşmeli aile hekimleri, yaptıracakları sigorta sözleşmesinin primlerini sigortacıya veya sigorta acentesine ödedikten sonra, ödedikleri prim tutarının yarısını döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçesinden geri alır. Geri ödemeler, sigortaya ilişkin poliçe veya sigorta şirketi ya da sigorta acentesinin kaşesini taşıyan prim ödeme makbuzunun bir örneğinin ibrazı üzerine ilgili kurum tarafından en geç otuz gün içinde yapılır.” denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmü gereğince kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabiplerin, diş tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, mesleki faaliyetleri sırasında kötü uygulamaları nedeniyle oluşabilecek zararlara karşı sigorta yaptırmaları zorunlu tutulmuştur. Ayrıca sigorta yapılmaması nedeniyle, idari para cezası ödenmek zorunda kalınacağı aşikardır.

Döner Sermaye İşletmesi, Sağlık Hizmetleri Uygulama ve Araştırma Hastanesi ile Diş Hekimliği Fakültesinde görev yapan öğretim elemanlarının Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortalarını yaptırmalarını sağlamak amacıyla Üniversite Rektörlüğü tarafından 07.04.2023 tarihinde ilgili birimlere resmi yazı yazıldığı ifade etmektedir.

Buna rağmen, Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezinde 2023 yılında görev yapmış olan ve “Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası” yaptırma yükümlülüğü bulunan personelden 184 personelin, Diş Hekimliği Fakültesinde ise 5 personelin, anılan sigortayı yaptırdığına dair herhangi bir kanıtlayıcı belgeyi sunmadıkları denetimlerimiz esnasında(ocak/2024) tespit edilmiştir

Kamu idaresince, sigorta yaptırma yükümlülüğü bulunan personel sayısının 630 öğretim elemanı olduğu 77 öğretim elemanının sigortasını yaptırmadığını, sigorta yaptırmayan öğretim elemanlarına gerekli uyarı yazısının yazılmış olduğunu ve konunun takip edildiğini ifade etmiştir.

Yukarıda anılan mevzuat hükümleri dikkate alınarak, sigortası tespit edilemeyen personelin, varsa sigorta poliçesi yaptırdığına ilişkin kanıtlayıcı belgelerini sunmaları, yoksa söz konusu sigortanın mevcudiyetini kontrol etmeyen yöneticiler hakkında cezai hükümlerin işletilmesinin mümkün olduğu dikkate alınarak, ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanmasının sağlanması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER

EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Bazı Personelin Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını Yaptırmaması	2022	Yerine Getirilmedi	2022 yılı denetim raporunda bulgu konusu edilen hususa ilişkin tespit edilen hususların 2023 yılında da devam etmesi sebebiyle bulgu konusu edilmiştir.